

324. Nowe stanowiska *Orthocerus clavicornis* (LINNAEUS, 1758) i *O. crassicornis* (ERICHSON, 1845) (*Coleoptera: Colydiidae*) w Polsce

New localities of *Orthocerus clavicornis* (LINNAEUS, 1758) and *O. crassicornis* (ERICHSON, 1845) (*Coleoptera: Colydiidae*) in Poland

KEY WORDS: *Coleoptera, Colydiidae, Orthocerus clavicornis, Orthocerus crassicornis, faunistics, Poland.*

Przedstawiciele rodzaju *Orthocerus* LATR. to chrząszcze niewielkie (do 5 mm długości), o bardzo charakterystycznym wyglądzie: ciało wydłużone, przedplecze z zagłębieniem w części środkowej, pokrywy z wyraźnymi żeberkami, czułki o bardzo szerokich członach pokrytych długim owłosieniem. Chrząszcze występują na terenach suchych i piaszczystych, porośniętych porostami. W Europie występują jedynie dwa gatunki, których nowe stanowiska w Polsce podajemy poniżej:

Orthocerus clavicornis (L.)

- Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Gołęczewo vic. ad Chludowo (XU22), 30 VII 2000 – 1 ex., 3 VII 2001 – 3 exx., 6 VIII 2001 – 3 exx., poligon wojskowy, pułapka Barbera na piaszczysku, wśród chrobotka *Cladonia gracilis* (L.) WILLD., leg. P. SIENKIEWICZ;
- Owczary ad Górzycy (VU71), 25 VII 2001, 1 ex., czerpakowanie muraw kserotermicznych, leg. Sz. KONWERSKI.

W Polsce znany z nielicznych stanowisk rozproszonych w całym kraju, przy czym z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej podawany był ostatnio ponad 80 lat temu; spotykany przeważnie w niewielkiej liczbie okazów (BURAKOWSKI i in. 1986: Kat. Fauny Polski, XXIII, 13: 1-278; BURAKOWSKI, ŚLIPIŃSKI 1986: Klucze do oznaczania owadów Polski, XIX, 59: 1-86; DOBOSZ, KRÓLIK 1996: Acta ent. siles., 4, 1-2: 26; RUDZIŃSKI 2000: Wiad. entomol., 19, 1: 53-54).

Orthocerus crassicornis (ER.)

- Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Gołęczewo vic. ad Chludowo, 6 VIII 2001, poligon wojskowy, pułapka Barbera na piaszczysku, wśród chrobotka *Cladonia gracilis*, leg. P. SIENKIEWICZ.
- Wyżyna Krakowsko-Wieluńska: Kraków - Mydlniki (DA15), 10 VI 1906, 1 ex., „na wzgórku piaszczysto wapiennym koło kamieniołomów i wapiennika, pod macierzanką i innymi roślinami, wykurzane dymem cygara [...]”, leg. S. STOBIECKI (coll. ISEZ PAN, Kraków).

Gatunek określany jako wielka rzadkość faunistyczna w całym zasięgu swego występowania. W Polsce dopiero niedawno zaliczony został w sposób pewny do fauny krajowej. Znany zaledwie z 3 stanowisk zlokalizowanych na Podlasiu, Wyżynie Małopolskiej i w Beskidzie Zachodnim (BURAKOWSKI i in. 2000: Kat. Fauny Polski, XXIII, 22: 1-252; DOBOSZ, KRÓLIK 1996: Acta ent. siles., 4, 1-2: 26). Nowy dla Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej i Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej.

Na uwagę zasługuje fakt, że na stanowisku w okolicach Gołęczewa oba gatunki występowały wśród chrobotka – *Cladonia gracilis*, nie stwierdzono tam natomiast obecności pawężnicy psiej – *Peltigera canina* (L.), która wymieniana jest w większości danych literaturowych, co mogło sugerować ściślejszy związek pomiędzy omawianymi chrząszczami a tym porostem.

O ile w tekście nie zaznaczono inaczej, okazy dowodowe znajdują się w naszych kolekcjach. Za udostępnienie zbiorów Muzeum Przyrodniczego ISEZ PAN w Krakowie składamy serdeczne podziękowania Koledze Danielowi KUBISZOWI.

Szymon KONWERSKI, Zakł. Zool. Syst. UAM, Poznań
Paweł SIENKIEWICZ, Kat. Entomol. AR, Poznań